

KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2026 –

Sivistyslautakunta 21.4.2026

Sisällysluettelo

TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET	3
TOIMINNAN SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET JA SUUNNITTELUN PERIAATTEET	4
TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	5
Toimintapaikat ja –tilat	5
Toiminta-aika ja toiminnasta perittävä maksu.....	6
Toimintaan hakeminen, paikan vahvistaminen, valintaperusteet ja irtisanoutuminen	6
Henkilöstön rakenne, ohjaajien kelpoisuus ja lapsiryhmän koko	8
Välipalan järjestäminen	9
Kulkemisen ja kuljetusten järjestäminen	9
Turvallisuus ja vakuutus	9
Taloussuunnitelma	10
TIEDONKULKU JA YHTEISTYÖ	10
Toiminnan koordinointi ja yleinen tiedottaminen kuntatasolla	11
TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	11
TOIMINTAOHJEET POIKKEUSTILANTEESSA	11
Oppilasta ei haeta iltapäivätoiminnasta	11
Jos oppilaan hakija on päähtynyt tai muuten sopimaton noutamaan lasta	12
Oppilaan katoaminen koulusta.....	12
Oppilaan sieppaaminen.....	12
Iltapäivätoimintaan tiedoksi liittyvää ohjeistusta kuljetuksiin (ohjeistus annettu kuljettajille) ..	13

TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana on perusopetukselle yhteinen arvopohja; ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnalla pyritään edistämään yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista.

Opetushallituksen laatimat Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 ohjaavat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Perusteiden keskeiseksi tavoitteeksi on määritelty lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen sekä hyvien kasvuedellytysten luominen. Perusteissa on lisäksi korostettu kodin ja koulun kasvatustyön tukemista sekä turvallisen kasvuympäristön tarjoamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se sijoittuu lasten vapaa-aikaan ja perustuu vapaaehtoisuuteen. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 ja muutokset 2025 ja sekä Perusopetuksen laatukriteerit, Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:29) Vihdin kunnan järjestämä ja tukema koululaisten iltapäivätoiminta pohjautuu edellä mainittuihin valtakunnallisiin perusteisiin sekä Vihdin kunnan että sivistyskeskuksen opetuksen tulosalueelle laadittuun strategiaan. Sen mukaan koululaisten iltapäivätoiminta nähdään koulun toimintaa tukevana toimenpiteenä. Tavoitteena on toteuttaa iltapäivätoiminta koulujen toiminnan yhteydessä.

Iltapäivätoiminnassa lapsella on mahdollisuus osallistua aikuisen ohjauksessa monipuoliseen, suunnitelmalliseen ja valvottuun toimintaan unohtamatta leikkiä ja mahdollisuutta läksyjentekoon ja rauhalliseen toimintaan. Laadukkaasti järjestetty iltapäivätoiminta ohjaa koulun ohella lapsia kasvamaan terveelliseen, aktiiviseen ja kestävään elämäntapaan sekä toimimaan teknologisoituneessa, kansainvälistyneessä maailmassa. Opetushallituksen asettamien Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden (2011) mukaisesti iltapäivätoiminnalle on asetettu Vihdissä seuraavat tavoitteet:

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Edellytyksenä yhteistyön sujumiselle on avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus. Ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta on huoltajilla. Iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta ryhmän jäsenenä. Iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja.

Toiminnan tarjoaminen

Tavoitteena on tarjota lapsille riittävästi monipuolista iltapäivätoimintaa.

Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Päivittäinen ulkoilu ja fyysinen aktiivisuus ovat tärkeitä lapsen liikunnallisen elämäntavan edistämässä. Toiminnan suunnittelussa on tärkeä huomioida myös riittävät mahdollisuudet lapsille lepäämiseen ja rauhoittumiseen.

Lapsen itsetunnon kehityksen kannalta on tärkeää, että lapsi saa kokea osallisuuden ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Ryhmässä sovitut säännöt luovat turvallisen ja välittävän ilmapiirin sekä muovaavat osaltaan lapsen tulevaa sosiaalista käyttäytymistä. Ohjaajan läsnäololla, myönteisellä suhtautumisella, rohkaisulla ja kannustuksella on lapsen itsetunnon kehittymiselle tärkeä merkitys.

Eettisen kasvun tukeminen

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Lapsia ohjataan ottamaan vähitellen vastuuta sekä itsestä että toisista. Eettisen kasvun tukemisessa on tärkeää aikuisen antama käyttäytymismalli, keskinäiset vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteet, joissa käydään yhdessä lasten kanssa keskustelua muun muassa oikeasta ja väärästä, erilaisuudesta ja säännöistä sekä opetellaan ratkaisemaan ristiriitatilanteita myönteisesti ja rakentavasti. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta. Oppimisympäristön turvallisuus ja myönteinen ilmapiiri tukevat osaltaan lapsen eettistä kasvua.

Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Toiminnassa kunnioitetaan osallistujien kieli- ja kulttuuritaustaa ja mahdollistetaan tukea tarvitsevien osallistuminen. Toimintaa järjestetään siten, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan etnisen alkuperän, sukupuolen, iän, uskonnon tai vamman johdosta. Iltapäivätoiminnassa on tavoitteena tuottaa lapsille onnistumisen kokemuksia, mahdollistaa osallisuus toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen sekä sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ikätasonsa mukaisesti.

TOIMINNAN SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET JA SUUNNITTELUN PERIAATTEET

Iltapäivätoiminnan tulee sisällöltään tukea Opetushallituksen sille asettamien perusteiden sekä kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Sisällöt pyritään suunnittelemaan siten, että toiminta muodostuu lapsen kannalta monipuoliseksi ja ehyeksi kokonaisuudeksi. Yksityiskohtaisiin sisältöihin vaikuttavat mm. ryhmän koko, lapsien määrä, yksikkökohtaiset painotukset, henkilöstön rakenne ja käytännön mahdollisuudet kuten esimerkiksi käytössä olevat tilat. Iltapäivätoiminta koostuu seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja rauhallinen toiminta
- kulttuuri ja perinteet
- kädentaidot ja askartelu

- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit, mm. liikennekasvatustaidot (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

Vihdissä iltapäivätoiminnan sisältöjä suunnitellaan kussakin iltapäivätoimintaa järjestävässä yksikössä sekä yhteisesti ohjaajille järjestettävissä koulutustilaisuuksissa. Yksiköt laativat oman toimintasuunnitelmansa kunnan yhteisen toimintasuunnitelman pohjalta. Yllä mainittuja aihekokonaisuuksia sisällytetään viikkotoimintaan ryhmän tarpeet ja toiminnan järjestämisen mahdollisuudet huomioiden.

TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kunta voi järjestää toimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia palvelun ostopalveluna muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai antamalla avustusta palvelujen tuottajalle. Kunta voi käyttää edellä mainittuja järjestämistapoja myös samanaikaisesti. Julkisia palvelujen tuottajia ovat kuntayhtymät, kunnat sekä seurakuntayhtymät ja seurakunnat. Yksityisiä palvelujen tuottajia ovat järjestöt, yhdistykset, yhtiöt ja muut palvelujen tuottajat. Kunnan ja palveluntuottajan välille laaditaan sopimus.

Kunta päättää hallintosäännössään, minkä hallintokunnan alaisuuteen toiminta sijoitetaan kuntalain säännösten mukaisesti. Hallintosäännössä määrätään, kuka viranhaltija tai mikä toimielin toiminnasta vastaa. Kunnan järjestäessä tai hankkiessa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös tuen toteuttamisesta .

Tällöin kunta saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että toimintaa järjestetään edellä mainituille lapsiryhmille.

Kunnan tulee toimintasuunnitelmansa mukaisesti tiedottaa toiminnasta ja toiminnan järjestämisestä kuntalaisille. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011) Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden iltapäivätoiminta on järjestetty iltapäivätoimintojen sisällä. Kuoppanummen koulukeskuksen Pätkis-toiminnan ryhmään valitaan oppilaat Kehitysvammaisten erityishuollosta säädetyin perusteella.

Toimintapaikat ja -tilat

Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että tilat ja välineet ovat toimivia, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia. Iltapäivätoiminnassa käytetään toimintaan soveltuvia koulun tai muita lähiympäristön tiloja. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011) Vihdissä iltapäivätoiminta toteutetaan koulujen yhteydessä sekä tuottajien omissa tiloissa. Eri toimipaikat on lueteltu kunnan kotisivuilla <https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koululaisten-iltapaivatoiminta/toimipisteet/>

Kehitysvammaisten erityishuollosta säädetyn lain perusteella.

Toiminta-aika ja toiminnasta perittävä maksu

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Perheet hyödyntävät tarjolla olevan toiminta-ajan omien tarpeidensa mukaisesti. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin esimerkiksi keskimäärin kolme tai neljä tuntia päivässä, joko aamu- tai iltapäivätoimintana tai molempina. Sitä voidaan järjestää arkipäivinä pääsääntöisesti klo 7.00- 17.00 välisenä aikana. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011) Vihdissä koululaisten iltapäivätoimintaa tarjotaan arkipäivinä pääsääntöisesti klo 12.00- 17.00 koulun työvuoden mukaisesti. Koululaisille iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista. Aamupäivätoimintaa kunta ei tällä hetkellä järjestä.

Toiminnasta perittävä maksu voi olla 570 tuntia vuodessa tarjottavan toiminnan osalta enintään 148 euroa ja 760 tuntia vuodessa tarjottavan toiminnan osalta enintään 197 euroa kuukaudessa. Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan. Mikäli toimintaa tarjotaan enintään 10 päivää kuukaudesta, peritään vain puolet maksusta. Mikäli lapsi on sairaudesta johtuvasta syystä poissa iltapäivätoiminnasta yli kymmenen päivää kuukaudessa, peritään maksusta puolet. Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa iltapäivätoiminnasta koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Muusta kuin sairaudesta johtuvista poissaoloista on hyvitetty vain silloin, kun lapsi on poissa koko kuukauden. Hyvityksenä on tällöin puolen kuun maksu. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. (Perusopetuslaki 48 f §)

Perusopetuslaissa oleva säädös ei käsittele koululaisten iltapäivätoiminnan maksuja yksityiskohtaisesti, jonka vuoksi sivistyslautakunnalta tarvitaan tarkempi ohjeistus perittävistä maksuista. Maksuissa noudatetaan aina lautakunnan viimeksi vahvistamaa ohjeistusta. Maksu peritään toimintaan osallistuvien lasten huoltajilta kuukausittain. Maksuperusteet löytyvät Vihdin kunnan kotisivuilta <https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koululaisten-iltapaivatoiminta/maksut/>. Maksuun voi hakea alennusta/ vapautusta perheen taloudellisen tilanteen perusteella. Päätöksen asiasta tekee opetuspäällikkö. Hakemuslomakkeen saa pyytämällä os. sivistystoimi@vihti.fi.

Toimintaan hakeminen, paikan vahvistaminen, valintaperusteet ja irtisanoutuminen

Toimintaan hakeminen ja paikan vahvistaminen

Toimintaan hakemisesta ja keskitetystä hakuajasta tiedotetaan paikallislehdissä ja kunnan kotisivuilla <https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koululaisten-iltapaivatoiminta/>.

Toimintaan haetaan lukuvuosittain maaliskuussa Wilma-järjestelmästä löytyvällä

sähköisellä lomakkeella <http://wilma.vihti.fi/>. Hakuajan ulkopuolella toimintaan haetaan lomakkeella, jonka saa tulostettua kunnan kotisivuilta <https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koululaisten-iltapaivatoiminta/>.

Hakemus tulee tehdä määräaikaan mennessä. Päätöksen IP-paikasta tekee opetuspäällikkö. Päätös valinnasta julkaistaan perheille toukokuun loppuun mennessä Wilman hakemukset ja päätökset välilehdellä.

Keskitetyn hakuajan ulkopuolella haku iltapäivätoimintaan tapahtuu hakulomakkeella, joka on tulostettavissa kunnan kotisivuilta kasvatus ja koulutus –sivujen alta koululaisten iltapäivätoiminta. Keskitetyn haun jälkeen tulleita hakemuksia käsitellään mahdollisuuksien mukaan kevään aikana. Kesällä saapuvat hakemukset saattavat siirtyä käsiteltäviksi 1.8. jälkeen.

Mikäli IP-paikkaa ei oteta vastaan, asiasta tulee ilmoittaa sivistystoimi@vihti.fi.

Vihdin kunta ja Vihdin seurakunta tekevät yhteistyötä iltapäivätoiminnan järjestämisessä. Hakemuslomakkeessa voi antaa luvan siirtää hakemuksen toisen toimijan IP-paikkaan siinä tapauksessa, mikäli ensisijaisessa hakukohteessa ei ole tilaa. Vihdin seurakunnan iltapäivätoiminnan esittely ja hakulomake löytyvät nettisivuilta www.siivensuojassa.net.

Perhepäivähoidon koululaisille tarjoamia hoitopaikkoja voi kysyä varhaiskasvatuksen palvelupäälliköltä.

Valintaperusteet

Kunnan järjestäessä tai hankkiessa koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011) sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös tuen toteuttamisesta .

Vihdissä koululaisten iltapäivätoimintaan otetaan ensisijaisesti määräajassa hakeneet perusopetuksen 1. luokan oppilaat sekä erityisen tuen piirissä olevat 1.-luokkalaiset. Toisella sijalla ovat erityisen tuen piirissä olevat otetut tai siirretyt 2.-vuosiluokan oppilaat, joiden tuen tarpeen taso otetaan huomioon paikkoja myönnettäessä sekä 2. vuosiluokan oppilaat, sekä 2.-luokkalaiset. Muiden vuosiluokkien osalta hakijoista huomioidaan ensisijaisesti ne oppilaat, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta. Erityisen tuen lapsille iltapäivätoiminta järjestetään ensisijaisesti omassa koulussa tarvittavin tukitoimin.

Valinnoissa pyritään huomioimaan lapsen ja perheen tilanne. Hakemuksessa tulee esittää perheen toiveet mahdollisista valintaan vaikuttavista asioista kuten tuen tarve ja toimittava tarvittavat liitteet kirjallisena. Tällaisia ovat esimerkiksi paikan puoltamista tukevat asiantuntijalausunnat lääkäriltä tai perhetyöntekijältä. Valinnat tehdään ilmoitettujen tietojen perusteella. Puutteellisesti täytetty lomake voi vaikuttaa paikan saamiseen.

Määräajan jälkeen saapuvissa hakemuksissa 1. –luokkalaisten hakemukset menevät jonossa etusijalle. Tällä pyritään lisäämään ensimmäisen vuosiluokan oppilaiden iltapäivätoiminnan paikkojen saatavuutta. Muutoin hakemukset käsitellään edellä mainittuja valintakriteerejä käyttäen. Mikäli hakijoita on iltapäivätoimintapaikkaan enemmän kuin aloituspaikkoja, valitaan paikansaajat yllä olevien kriteerien perusteella ja loput paikoista arvotaan vuosiluokittain niiden hakijoiden kesken, joilla ei ole erityistä valinnoissa huomioitavaa ja joiden hakemus on saapunut määräajassa.

Paikan irtisanominen

Paikan voi irtisanoa tai viikoittaista toiminta-aikaa on mahdollista muuttaa ilmoittamalla siitä sähköpostilla osoitteeseen: sivistystoimi@vihti.fi.

Irtisanoutumiset ja toiminta-aikojen muutokset astuvat voimaan ilmoituksen vastaanottopäivän perusteella seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Henkilöstön rakenne, ohjaajien kelpoisuus ja lapsiryhmän koko

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämisen tapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Kunnan tulee huolehtia ohjaajien riittävästä määrästä sekä osaamisesta mm. suunnitelmallisen täydennyskoulutuksen avulla. Lain mukaan kunnan tulee pyytää nähtäväksi rikosrekisteriote niiltä henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa ilman huoltajan läsnäoloa. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998).

Kelpoisuusvaatimukset tulivat voimaan 1.8.2009. Asetuksen 9 a §:n (115/2004) mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa on ohjaajana kelpoinen henkilö,

1. joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulun, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana tai
2. jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Ohjaajalta vaadittavan tutkinnon vaihtoehtoina ovat ammatti- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan ammatillisessa aikuiskoulutuksessa annetussa laissa (631/1998) tarkoitettuna näyttötutkintona.

Vihdissä jokaisessa iltapäivätoimintapaikassa on nimetty vastuuhjaaja, joka vastaa toiminnan suunnittelusta ja toteutumisesta yhteistyössä muiden ohjaajien kanssa. Ohjaajana toimivalta henkilöltä vaaditaan hyviä vuorovaikutustaitoja sekä kykyä toimia lapsiryhmän ohjaajana. Pyrkimyksenä on, että vähintään yksi ryhmän ohjaajista (vastuuhenkilö) täyttää 9 a §:ssä säädetty kelpoisuusvaatimukset. Toiminnan avustavalta henkilöstöltä edellytetään taitoa ja soveltuvuutta lasten kanssa tehtävään työhön. Toiminnan järjestäjä huolehtii ohjaajana toimivan rikostaustan selvittämisen pyytämällä nähtäväksi rikosrekisteriotteen ennen toiminnan käynnistymistä.

Lähiesiemiestyöskentely kuuluu rehtorille tai muulle tehtävään nimetylle henkilölle. IP-ohjaajat osallistuvat koulunkäynnin ohjaajille järjestettäviin koulutuksiin ja koulun henkilöstölle järjestettäviin Tyhy –päiviin.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta ei ole lakisääteisesti määritelty ryhmäkokoja tai ohjaajien vähimmäismäärää. Ryhmäkokoon vaikuttavat mm. ryhmän toimintaympäristö, oppilaiden päivittäiset toiminta-ajat ja erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä. Jos ryhmäkoko alittaa kahdeksan lasta, kunta voi harkita ryhmän jatkamista, lopettamista tai esimerkiksi ryhmien yhdistämistä ja kuljetuksen järjestämistä.

Välipalan järjestäminen

Iltapäivätoiminnassa tarjotaan koululaisille välipala. Välipala järjestetään kunnan toimipisteissä koulujen ruokahuollon kautta. Ohjaajat huolehtivat välipalan tarjoilusta ja siihen liittyvistä järjestelyistä mm. käsienpesun ohjeistamisesta ja ruokailutilanteen ohjaamisesta. Ruokailun ohjauksella tarkoitetaan esimerkiksi aterian koostamista ja hyvien ruokailutapojen opettamista. Terveydellisiin perusteisiin liittyvät erityisruokavaliot haetaan kunnan kotisivujen kautta, jossa huoltajat täyttävät sähköisen lomakkeen <https://www.vihti.fi/kuntana/ateria-ja-puhdistus/erityisruokavaliokasvisruoka/> (hakemus pitää tehdä erikseen IP-toiminnan välipalan osalta).

Kulkemisen ja kuljetusten järjestäminen

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetuksia. Vihdissä huoltajat ovat vastuussa lapsensa kulkemisesta koulun ja iltapäivätoiminnan välillä, mikäli toimintapiste sijaitsee koulun ulkopuolella. Kunta ei vastaa kuljetuksista iltapäivätoimintaan, eikä iltapäivätoiminnasta kotiin.

Jos kuljetukset järjestetään erityisestä syystä (viranomaislausunnon perusteella), tulee huolehtia turvallisuudesta, vastuunjaosta ja kaikkien toimijoiden riittävästä ohjeistuksesta. Tuottajien vakuutus korvaa, jos lapselle sattuu tapaturma koulun ja iltapäivätoimintapaikan välisellä matkalla.

Turvallisuus ja vakuutus

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan Vihdin kunnan koulujen turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia, jotka löytyvät iltapäivätoimintapaikkojen ohjaajien perehdytyskansioista. Ohjaajat käyvät suunnitelmat paikkakohtaisesti läpi. Tuottajat, joilla on omia tiloja käytössään, vastaavat niiden asianmukaisista turvallisuus- ja pelastussuunnitelmista, jotka tulee myös olla kunnan hyväksymiä.

Iltapäivätoiminta kuuluu kunnan järjestämän tapaturmavakuutuksen piiriin. Suositus on, että kaikki tapaturmat kirjataan, vaikka suurempaa vahinkoa ei olisi tapahtunutkaan. Myös ns. turvallisuuden kannalta tärkeät "läheltä piti -tilanteet" kirjataan. Toiminnan suunnittelussa ja järjestämisessä pyritään aina huomioimaan turvallisuustekijät. On tärkeää, että huoltajat ilmoittavat aina lapsensa poissaoloista iltapäivätoiminnan ohjaajalle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan kunnassa käytössä olevia kiusaamiseen puuttumisen (K-0) sekä väkivaltaan puuttumisen V-0 –malleja. Lisätietoja malleista löytyy Vihdin kunnan opetussuunnitelman luvusta viisi.

<https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/opetussuunnitelma/5-koulutyon-jarjestaminen/>

Taloussuunnitelma

Kunta saa järjestämäänsä koululaisten iltapäivätoimintaa varten valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011) Vihdissä kasvatus- ja koulutuslautakunta on määritellyt 9.11.2010 §59 Perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan avustussäännön, jonka mukaan lautakunta päättää vuosittain iltapäivätoiminnan avustuksesta. Avustuksen jako tapahtuu valtuuston vuosittain talousarvioon hyväksymien määrärahojen puitteissa.

Iltapäivätoiminnan avustukset on haettavana vuosittain 20.9.- 15.10. välisenä aikana avustushakulomakkeella, joka osoitetaan sivistyslautakunnalle. Avustusta myönnetään ohjaajien/ryhmien määrän mukaisesti. Starttiavustukseen on oikeutettu uuden toimintaryhmän perustava hakija. Starttiavustus on tarvike- ja varustepakkaus, joka on tarkoitettu uuden toimintaryhmän käynnistämiseen ja varustamiseen. Siinä otetaan huomioon mm. toiminnassa 20.9. kirjoilla olevien lasten lukumäärä.

Opetuksen järjestäjä kerää kaikilta palveluntuottajilta 20.9. tilanteen mukaiset lapsilistat ja kokoaa ne tilastokeskuksen kuntalomakkeelle. Lapsiryhmien määrä luo perustan lakisääteisen iltapäivätoiminnan kuntakohtaisen valtionosuuden määräytymiseen.

TIEDONKULKU JA YHTEISTYÖ

Iltapäivätoimintaa järjestetään pääsääntöisesti koulujen tiloissa. Iltapäivätoiminta ja koulu toimivat yhteistyössä. Monet IP-ohjaajat työskentelevät aamupäivän koulunkäynnin ohjaajina ja siirtyvät iltapäiviksi ohjaamaan koululaisten iltapäivätoimintaa.

Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua huoltajien luvalla tai pyynnöstä lasta koskeviin neuvotteluihin. Iltapäivätoiminnan ohjaajat tiedottavat huoltajia oman yksikkönsä toimintaan liittyvistä asioista päivittäisissä hakutilanteissa sekä tarvittaessa puhelimitse, kirjeitse, tai sähköpostitse.

Toiminnan koordinointi ja yleinen tiedottaminen kuntatasolla

Koululaisten iltapäivätoiminnan koordinoinnista vastaa opetuspalvelut. Iltapäivätoiminnalla on omat kotisivunsa kunnan kotisivuilla <https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koululaisten-iltapaivatoiminta/>, mistä löytyy myös iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma.

Toimintasuunnitelma tukee perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamista Vihdin kunnassa. Suunnitelman kautta huoltajat saavat tietoa toimintaa koskevista päätöksistä ja linjauksista.

TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Kunnassa tulee olla hyväksytty toimintasuunnitelma, joka on laadittu huomioon ottaen Opetushallituksen Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnasta (2011) asetetut perusteet ja muutokset 2025 sekä paikalliset olosuhteet. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee seurata ja arvioida antamaansa tai hankkimaansa iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa säännölliseen arviointiin. Arviointi voi olla valtakunnallista (internet –kyselyt) tai kunnan itse järjestämää (asiakastyytyväisyyskyselyt ja henkilöstökyselyt). Toiminnan seurannasta ja arvioinnista vastaa opetuspalvelut.

Tarkoituksena on turvata iltapäivätoiminnan tavoitteiden toteutuminen ja toiminnan kehittäminen. Lisäksi esimiehet seuraavat iltapäivätoimintaa vieraillemalla iltapäivätoimintapaikassa ja käymällä kehityskeskusteluja ohjaajien kanssa. Palautetta saadaan ja otetaan vastaan myös vanhemmilta ja lapsilta sekä kirjallisesti että suullisesti. Saatua palautetta käytetään hyödyksi yksiköiden toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

TOIMINTAOHJEET POIKKEUSTILANTEESSA

Oppilasta ei haeta iltapäivätoiminnasta

Otetaan yhteys huoltajaan tai ilmoitettuun varahakijaan. Mikäli oppilasta ei haeta sovittuna aikana ja oppilaan huoltajiin ei saada yhteyttä, odotellaan 30-60 min iltapäivätoiminnan sulkeutumisen jälkeen. Tämän jälkeen yhdessä esihenkilön kanssa päätetään yhteydenotosta lastensuojeluun. Mikäli esihenkilöä ei tavoiteta, työntekijä tekee yhteydenoton lastensuojeluun itsenäisesti sekä lähettää asiasta tiedon tekstiviestillä esihenkilölle.

Huoltajille laitetaan tekstiviesti, jossa kerrotaan lastensuojelun yhteystiedot. Seuraavana arkipäivänä asiasta keskustellaan huoltajien, henkilöstön ja tarpeen mukaan sosiaaliviranomaisten kanssa.

Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys, puh. 029 151 2221 palvelee joka päivä ympäri vuorokauden.

Jos oppilaan hakija on päihtynyt tai muuten sopimaton noutamaan lasta

Lasta ei luovuteta hakijalle, joka on päihtynyt tai muuten sopimaton vastaamaan lapsesta. Ensisijaisesti otetaan yhteys lapsen huoltajiin tai ilmoitettuun varahakijaan ja pyritään selvittämään tilanne. Mikäli ei tavoiteta huoltajaa tai ilmoitettua varahakijaa, päätetään yhdessä esihenkilön kanssa yhteydenotosta lastensuojeluun. Mikäli esihenkilöä ei tavoiteta, työntekijä tekee yhteydenoton lastensuojeluun itsenäisesti sekä lähettää asiasta tiedon tekstiviestillä esihenkilölle.

Vanhemmille laitetaan tekstiviesti, jossa kerrotaan lastensuojelun yhteystiedot. Seuraavana arkipäivänä asiasta keskustellaan huoltajien, henkilöstön ja tarpeen mukaan sosiaaliviranomaisten kanssa.

Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys, **puh. 029 151 2221** palvelee joka päivä ympäri vuorokauden.

Jos tilanne kriisiytyy, soita 112.

Oppilaan katoaminen koulusta

Jos oppilas turvallisuustoimenpiteistä huolimatta pääsee katoamaan iltapäivätoiminnan tai koulupäivän aikana, soitetaan huoltajille ja sovitaan mahdollisesta katoamisilmoituksen tekemisestä poliisille. Asiasta ilmoitus esihenkilölle mahdollisimman pian. Tapauskohtaisesti liikenevä henkilökunta etsii oppilasta mahdollisista piilopaikoista. Käytetään oppilastuntemuksen mukaista tilanneharkintaa asiassa.

Oppilaan sieppaaminen

Oppilaan sieppaajaksi katsotaan kuka tahansa henkilö, joka vie lapsen luvatta pois iltapäivätoiminnasta.

Sieppaaja voi olla myös lapsen huoltaja, jonka tarkoituksena on ottaa lapsi mukaansa ilman toisen huoltajan suostumusta. Sieppaustilanteissa pyritään toimimaan rauhallisesti. Asiasta ilmoitetaan välittömästi poliisille, huoltajalle ja omalle esihenkilölle. Tieto asiasta toimitetaan myös sosiaaliviranomaisille.

Poliisi, puh. 112

Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys, **puh. 029 151 2221** palvelee joka päivä ympäri vuorokauden.

Iltapäivätoimintaan tiedoksi liittyvää ohjeistusta kuljetuksiin (ohjeistus annettu kuljettajille)

Jos oppilaalla on sovittu vastaanottaja jättöpaikalle ja vastaanottajaa ei ole, tällöin yhteys huoltajaan ja kuljettaja odottaa 5-10 min (jättöaika). Jos tänä aikana ei saada yhteyttä huoltajaan, niin yhteys lastensuojeluun.

Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys, puh. 029 151 2221 palvelee joka päivä ympäri vuorokauden.

Karkaamalla tai epähuomiossa väärällä pysäkillä jäänyt vastaanotettava oppilas pyritään saamaan takaisin kyytiin. Jos ei onnistuta, niin yhteys huoltajaan. Tarvittaessa yhteys 112.